

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérsékelt árjegyzék szerint számít fel.

Évezeres ünnepségünk.

A vármegye milleniumi bizottsága, melynek feladata: tervet készíteni és vinni a törvényhatósági közgyűlés elé, hazánk ezeréves fennállásának helyi ünnepségei tárgyában. — a f. hó 11-én végre hosszabb ülést tartott és nagyjában meg is koncepciólta a maga tervvázlatát, melyen immár csak az egyes kisebb hézagokat kellenék betölteni, hogy teljes egészsé váljék.

Mi megállapodásra jött a milleniumi bizottság az alkalommal? — röviden a következő pontokba foglalható össze:

1. Indítványozni fogja a legelső alkotmányozó pusztaszeri nemzetgyűlésnek egy történeti festményben való megörökítését, 10000 frt költséggel.

2. Kérvenyezze a vármegye törvényhatósága a magas kormánytól, az őgróf Pallavicini Sándor pusztaszeri birtokából egy résznek államköltségen való megvételét, esetleg más kincstári birtokkal való kicserélését és az így szerzett földön az őszérségség újratelepítését.

3. Ajánlja fel a várm. törvényhatósága a szegvári várm. régi széképületet valamely jótékony alapítvány, — szeretetház vagy árvaház — létesítésére díjtalanul; oly kikötéssel azonban, hogy e jótékony, emberbaráti intézetben első sorban mindenkor Csongrád-vármegyei gyermekek legyenek elhelyezendők.

4. Építtessék fel, a várm. kórház-alap összegének felhasználásával, Szentesen, a vármegyei köz-kórház, a milleniumi ünnep megörökítésére.

Ezt a négy pontot öleli fel a kiküldött bizottság tervvázlata, amiből látnivaló, hogy a tervezet magának az ünnepnek maradandó emlékezetére elég kimerítő, de egyébként még sok hézagában vár betöltésre, mert magát az ünnepség helyi külső megnyilatkozását e programban meg nem találjuk.

Meg kell azonban egyébként adnunk, hogy — ha némi részben sablonok után indult is a bizottság, mint p. a történeti kép megfestésében, — de egyébként tervezete olyan, melylyel érdemes foglalkozni és amelyet ha minden pontjában sikerrel töltünk be: úgy akkor elmondhatjuk, hogy Csongrádvármegye, melynek ősi magyar voltával annyira szeretünk minden alkalommal hivatkozni, a magyarság nagy nemzeti ünnepéből is mel-

tóan vette ki a maga részét, maradandó alkotások létesítésével.

Kérdés azonban: mit valósíthatunk meg, a millenium országos ünnepének előkezdésére, ebből a programból? És — ha őszinték akarunk lenni, bizony azt kell e kérdésre felelnünk: édes keveset.

Szó volt ugyan róla, hogy az egész ország készületlen voltára való tekintettel, a milleniumi ünnepet elodázzák talán két évvel is, ami körülbelül olyanformán nézne ki, mintha nagy csütörtököt önkényűen áttennék nagy szombatra; de aztán elálltak ettől a képtelen szándéktól s most valljuk meg: nagyon rövid idő áll az ünnep ránk jöveteléig rendelkezésünkre, hogy ami tervet a fentebiekben a kiküldött bizottság elének terjeszt, megvalósítani is remélhessük.

Am vegyük pontról-pontra ezt a tervet, hogy állítsunk igazváltat kétségbe vonhatlanul bizonyítsuk.

Ott van a történeti kép megfestetése; — programponja az ország csaknem minden törvényhatóságának, még pedig úgy, hogy olyik 2—3 ilyen nagy történeti festményt is óhajt készíttetni az évezeres ünnep emlékezetére.

Ez ellen — persze — senkinek se lehet, így első tekintetre kifogása. Készülni fog tehát vagy 200 ilyen nagy történeti festmény és ha valaki: a magyar művészgárda, ha valami: a magyar művészet, a magyar géniusz az, aki és ami méltó arra, hogy nagy alkotásait igénybe vegyék ott, ahol arról van szó, hogy a nemzet ünnepel.

Magyar festőművészen ez idétt nincsen is hiányosság. Hirt, nevet, dicsőséget szereznek a magyar névnek az egész mivel világon és bennük olyan kincset bír a nemzet, melyet megbecsülni — elodázhatatlan kötelesség.

De hány van festőművészeink közt igazán hivatott és nagyraemelt történeti képfestő? Mert csakis ilyenekre bízható ily becses emlék-művek létesítése, mint a tervbevett történeti festmények volnának.

Bizony nem olyan nagy ezek száma, hogy — ha a rendelkezésre álló rövid időt számításba vesszük, nyugodtak lehessünk a felől is, miszerint a reádjuk nagy feladattal méltóan fogynának megbirkózni és kellő időre minden igényt kielégíteni.

Nem szeretjük a profécia sportját, de előre látjuk, hogy a tömeges történeti képmegrendelések nyomán ke-

lkezni fog egy festőiskola, mely sablonosan bánik el a feladatával, szinte gyárilag termelve a törvényhatóságok milleniumi történeti képeit azon mód, ahogy ma egyesek az arcképlestést úzik egészen gyáriparként.

Am ha nem így volna is: az az egy kétségtelen, hogy a tömeges megrendelés, tehát a túlprodukción ilyen történeti festményekben, a művészi erők túlságadásával s így a kivitel mindenesetre a művészet rovására eshetik csak meg. Ilyen történeti festménnyel pedig ne óhajtsuk mi megörökíteni a millenium ünnepét és így a bizottság tervezetének e pontját, a magunk részéről — csak az esetben ajánlhatjuk a törvényhat. közgyűlésnek elfogadásra, ha egyidejűleg kimondja azt is, hogy a képnék a közgyűlési termében leendő ünnepi elhelyezését nem köti feltétlenül a jövő évi milleniumi ünnep idejéhez, tehát annak elkészültét sem.

A program második pontja: az ősi Szérségségnek az évezeres ünnep idejére való létesítése országos költségen: szintén alig számíthat kellő időben a kivitelre és itt elég volna. ha a nagy nemzeti ünnep idejével az új község létesítésének első, nagyobb szabású alapkövetétele esne össze, mely jelképesen juttatná kifejezésre az emlék-község megalapítását.

Ugyanilyen a tervezet 4-ik pontja, a vármegyei köz-kórház építése is, melyből — az idő rövidege miatt szintén alig lesz egyéb megvalósítható, az ünnepies alapkövetétnél, mert ez a kérdés, dacára, hogy évekkal ezelőtt került először a megyegyűlés elé s dacára annak, hogy akkor a megoldására egy külön bizottság lett a törvényhatóság által kiküldve, ma is a kezdetlegesség állapotában van és egy köz-kórház létesítése, a mai kor kívánalmai szerint, még a tervezésében is nem kis időt vesz igénybe.

Hátra volna tehát a bizottsági tervezet 3-ik pontja: a szegvári régi megyeház felajánlása valamely emberbaráti alapítvány létesítésére, — mint realizálható valami.

Ezt a tervünket egy kis ügybuzgósággal keresztülvihetjük, meg is valósíthatjuk feltétlenül, a millenium ünnepére.

Itt csak meg kell ujtanunk az e részben, a nemes Károlyi grófi család egy fenkölt szellemű nőtágijával volt összekötötésünket és megtenni az ajánlatunkat, melyet talán — régi kedvence elszakítására és szándékához hiven,

a nemeslelkű grófnő nem fog visszautasítani.

És minthogy itt az épület készen áll, csupán a rendeltetésének megfelelő átalakításra hárul szor: bizunk benne, hogy a millenium ünnepére létesülni is fog Szegváron az első vármegyei humánus intézet: a szeretet- vagy árvaház, örök emlékezetére ez ősmagyar vármegye nemesszívú gondolkodásának.

De — ne áltassuk magunkat legkevésbé sem. Az idő még e terv megvalósítására is fölöttébb szűkre szabott. És ha a pusztá tervezgetésnél nem akarunk maradni, ha valami eredményt is kívánunk felmutatni a nemzeti ünnep alkalmakor, úgy akkor serény munkával kell a Pató Pálos fel nem vevésünk folytán elmulasztottakat pótolnunk.

Legelső sorban pedig szükséges, hogy a milleniumi bizottság fentvázolt tervezete dolgában már a holnap kezdődő megyegyűlés végérvényesen döntsön.

Minden további késlekedés vagy ez ügynek újabb elodázása annyira visszavetne bennünket, hogy az esetben gondolnunk sem szabad az évezres ünnep helyi megszentelésére.

Gondoljuk fel, hogy a vármegyei törvényhatóság e részben hozandó határozatához még a kormány jóváhagyását is ki kell kérnünk, ami pedig szintén időt vesz igénybe.

A habózásnak, a további késlekedésnek el kellett, hogy teljenek a napjai.

Lássunk már egyszer komolyan a munkához.

Városi közgyűlés. Valami rémletesen rossz kedélyhangulatban valának a szentesi városatyák, a f. hó 11-iki városi közgyűlés alkalmakor és ugyancsak harapós kedvükben, mert ugyancsak kegyetlenül bántak el mindazokkal a köztisztviselővel, akik olyan vakmerők voltak: fizetésjavításért folyamodni.

Hát persze, hogy egyre kong a városi köpenytár az ürességtől; hiszen igaz, hogy úgy a hónapok elsején még a rendes havi járandóságát se vagyunk képesek pontosan fedezni a tisztviselőinknek, nemhogy még pótlavadalmat is adjunk; de végre is az egyetlen számottevő summa a kérvényekben a mérnöki fizetésnek évi 600 frttal való emelése iránt beadott volt és ha már ezt nem látták is teljesíthetőnek, ha ma ellenkező véleményen voltak is a gazdálkók városatyák, mint voltak ennek előtte fél esztendővel, amikor fölöttébb szűkségesnek tartották a II. mérnöki állás szervezését: a többi, hissebb igényű kérvényt bizony, a mai költségvetés keretében, az adózók újabb megterhelése nélkül, bizvást teljesíthették volna. Ezzel ugyan nem esik vala csorba sem a képviselő méltóságán, sem a városi háztartás leendő mérlegén.

De haladjunk sorrendben végig a gyűlésen, mely rohamlépésben végezett ezúttal az ügyekkel.

A napirend előtt az elnöklő polgármester bejelentette, a képviselőtestület Pódszky Ferenc volt városi képviselő halálával ért vesztéséget, mely fölött érzett fáj-

dalmának a közgyűlés jegyzőkönyvéleg adott kifejezését.

Ezután a napirend első pontjának elintézésére került volna a sor, ha t. i. a képviselők ezúttal is határozatképes számmal voltak volna jelen. De mert nem valának ott elegenden, hát elhalasztották az ebben való határozathozatalt a március 4-iki közgyűlésre s egyúttal addig is egy bizottságot küldtek ki, melynek feladata lesz a 3-as Körösnél történt átmetszési munkával kapcsolatos területfoglalások tárgyában helyszíni szemléltartani és az ügyről a közgyűlésnek jelentést tenni.

A várm. tüzendészeti szabályrendelet módosítása tárgyában, köztudomás szerinti, a városi képviselő feltevéssel élt a megyéhez, egyúttal kérve az alispánt, hogy e feltevéssel elintézéséig függosse fel e szabályrendelet módosítani kért rendelkezéseinek hatályát. Az alispán — persze — ilyen abszurd kívánságot nem teljesíthet. Ezt tudatta most a közgyűléssel, mely is az alispáni leiratot tudomásul vette.

Nagy József adóügyi tanácsnokot, kit a városi közgyűlés állásfoglalásról felfüggesztett — az ezen felfüggesztő határozat ellen benyújtott főlebbzés elbíráslakora, a közigazgatási bizottság — a fegyelmi ügye lebonyolításig — visszahelyezni rendelte az állásába és a közgyűlés e határozatot tudomásul vette.

A második állatorvosi állás betöltése tárgyában Szentes város kérelmezte, hogy ez az állás egyelőre hagyassék betöltetlenül. Az alispán, erre adott leiratában, figyelmezteti a város közönségét arra, hogy — ez az állás szabályrendeletileg szervezve lévén — betöltése el nem odázható. Különben is felhívja a képviselőtestület figyelmét is arra, hogy Szentesen, e kiválóan mezőgazdasággal és állattenyésztéssel foglalkozó városban, hol magán-állatorvos nincsen és csupán a vármegyei és városi állatorvos működik, nem volna célszerű, azt az állást betöltetlen hagyni.

De az alispáni figyelmeztetés siket fülekre talált. Petrovics Soma felszólalt ugyan a betöltés mellett; de Burián Lajos polgármester figyelmeztette a közgyűlést, hogy célját elérheti, ha a szabályrendeletét újból egy állatorvos alkalmazására módosítja és e módosítás mellett emeltek szót: Babos Sándor, Kálmán Mihály és Kátai Pál János is, mire a közgyűlés, az általános szabályrendelet módosítással kapcsolatban, a II. állatorvosi állást törülni is határozta. Ez általános szabályrendeletmódosításra különben, ugyancsak e közgyűlés 31 tagú bizottságot küldött ki.

A vadászterületek haszonbér-összegeinek felosztása vagy hová fordítása képezte ezután egy kis parázs vita tárgyát.

Hát nem fordíthatjuk ezt az összeget a szentesi Kossuth-szobor alapja javára, mert törvény szerint vagy fel kell osztani az egyes birtokok között vagy pedig közigazgatási célokra kell fordítani. No, ekkor pedig már csak osszuk fel, a polgármester úr is így indítványozza, míg Józsa György egyszerűen eltorúlné az egész törvényt, mely a vadászterület berbe-adását rendeli.

Hogy im ezzel a kérdéssel kapcsolatban a Kossuth-szoborról is volt szó, Petrovics Soma indítványt tesz ezzel kapcsolatban, hogy addig is, míg méltó szobor állíthatunk Kossuth Lajos emlékének, díszes emlékkövel jelöljük meg azt a he-

lyet, melyre a szobrot szántuk, a dicső emlékeztető nagy hazafi halála évfordulójára.

A közgyűlés úgy ezt az indítványt, valamint a polgármesternek a vadászterület bérösszegei felosztására vonatkozó indítványát elfogadta.

Tárgyalás előtt kinyomatni és a képviselők közt szétosztani rendelték ezután a hűsvágási szabályrendelet tervezetét, mely e szerint egy későbbi közgyűlés tárgysorozata-ra kerül.

Következtek volna a fizetésjavításra szóló kérvények, melyek elsejét, az állatorvosi állás fizetésjavítására vonatkozót, Kardos Jenő visszavonta. Ezen hát nem verték el a port.

De a többit aztán roham-lépésben visszautasították. László Vilmos dr. főorvos és Szedér János haszonnal emeltek szót a folyamodók érdekében; a Baffy Zsigmond mérnök is hiába dörmögte a rosszkedvű városatyák fulébe, a Czifó Ferenc mérnök kérvényének tárgyalásakor, hogy ki amihez nem ért, ne is szóljon hozzá: a fizetésjavításra vonatkozó kérvények egytől-egyetlén vissza lettek utasítva, sőt megtagadták Négyesi Ferenc véreghajtójának a bentmaradt fizetése kiutalására vonatkozó és Fuzsókó Pál rendőr kegydíj iránt való kérelmét is és ilyenén harapós hangulatban — bezárulván a közgyűlés — szétoszlának.

A föld termő erejének fokozásáról.

A föld termő erejének fokozására készülnek a keveréktrágyák, — komposztok — és a műtrágyák. Ezekről ez alkalommal tüzetesem nem szándékozom írni, mert meggyőződésem, hogy míg 100 százalékos, tehát tökéletes állótrágyát nem tudnak előállítani s ezzel nem tudunk okszerűen trágyázni, addig a komposztok készítéséhez sem jön meg az igazi kedvünk s a vele való trágyázás tudományát sem igyekeznünk megtanulni; a műtrágyákkal pedig úgy járhatunk, mint a gyermek a késsel: megeshetik rajtuk, hogy visszasszan alkalmaszok s temérdek kárt okozunk vele magunknak. A műtrágyák csak a jól mivelt, állótrágyával jókban tartott termőföldeknek alkalmazható sikerrel, mert rendeltetésük azon hiányzó részeket megadni, a mire a legjobb állótrágya sem képes, s a gazdának vegyelemzés — de ez sem biztos magában — tehát gondos s türelmes kísérletezés által meg kell tudnia, miféle tápanyag hiányzik még az ő földjéből, s olyanfajta műtrágyát hozat, a mely azt a hiányzó részt pótolja. Ellenkező esetben úgy jár, mint a ki akkor etet a mikor szomjas — s akkor itat a mikor éhes a marhája. Sort kell tehát tartanunk s fokozatosan fejlődünk. Első sorban kapálással, gyomlálással, gyakori s jó szántással s teljes erjű állótrágyával kell termő földjeink erejét fokoznunk; mikor mindezt jól tudjuk s jól csináljuk, akkor oly kedvet kapunk a többi trágyanemek készítésének s használása módjának megtanulásához, hogy erővel sem lehet minket attól visszatartani, mert meggyőződésünkkel válik annak hasznossága s így szükségessége, s ellenállhatatlan vágy támad bennünk a nagyobb siker s jólét elérésére. Nagy jót tesz az a gazda, ki a mondottnak pontos végrehajtásához hozzá fog, mert nemcsak magának használ, hanem jó példaadással maga után indítja szomszéd gazdatisait is s halad a belterjesség felé az okszerű gazdálkodás, mint egykor Kaliforniában az aranyásás. S hacsak a jó állótrágyáig jutottunk is, az már magában a belterjességnek s gazdálkodni tudásnak oly magas fok, hogy mindenfelé jól tudunk természetben, s azt természetünk, a miért jól ért adnak. A jókban tartott föld megtermi a kendert, cukorrépat, hagymát, tormát stb. A mi kamránk a föld termő ereje: ha ezt fenn tudjuk tartani, méríteni is tudunk belőle! S milyen nagy kü-

lönbség az, hogy városunk határa évenként felannyit vagy kétannyit terem-e! Az egész népcsejé belőle munkája után, vagy pedig csak a kisebb rész lakik jól? Makónak nincsen kubikos népe, nincsen munkáskérdése, nincsen éhező gyermeke, mert a kertészkedés s a hagyományok minden kéznek ad jövedelmező munkát. Ennyi áldásért érdemes a belterjesség felé haladni. Haladjunk is, megsejít az Isten!

Hátha még a keverék s műtrágyákat is a tudásunk s alkalmazásunk körébe hódítjuk. Nagy határu városunk az élelmi cikkeknek oly gazdag tárházává válhatik, hogy jólét s versenyképesség dolgában mindig az elsők között foglalhat helyet. S mindezen sok jó a földbírtokosok, a gazdák hozzáértésétől s szorgalmától függ. Mert a föld termő erejét csak ők fokozhatják, s a várost csak a földünk termő erejének növekedése szolgálhatja. Ha az hanyatlak: utána roskad minden menthetetlenül. Ezért van az, hogy soha sem szüntünk meg a földbírtokosokat a föld termő erejének növelésére tanítani, buzdítani, nehogy a kizsárolt föld — külső ellenség nélkül is — a magyarnak romlását okozza. Többször szólnak itt a keveréktrágyákról, s hogy ne maradjunk mindig az elméleti tanítás mellett, helyesen cselekedne a tekintetes városi tanács, ha keveréktrágya-te lepet állítana s készítenne a városi hulladékokból keverék-trágyát, a hol minden gazda megtanulhatja annak készítését s használati módját. Addig is, míg nálunk ilyen lesz, szerezünk magunknak a jó és cselegdő installotrágya előállítására s értékesítésére kellő jártasságot. A föld csak abban az esetben éléstárunk, ha termő ereje van; e nélkül a vérétekezés csak emészt s az Isten áldása bizon elmarad, mert az Isten a maga áldását a mi értelmünk s szorgalmas munkásságunkhoz kötötte; s akinek birtokot adott, azt a kötelességet róta rá, hogy annak a maga, családjá s az egész nép javára gondját is viselje; ne emésztse meg a tőkét, hanem olyan munkája után annak jövedelméből éljen s tarson fenn mennél több embert. A magyar hazában különösen a magyarnak kötelessége elől járni. Nagyot vét, a ki magát elhanyagolja, vagy tudatlanságban hagyja, mert ő benne a haza is veszteséget szenved. Legyen tehát főtörékvsünk a föld termő erejének megfelelő kihasználása mellett annak fokozása s a törékvsünkben tették meg azt a csudát, hogy egyikünk se maradjon hátul, hanem mindenkünkjárjon elől.

—y—s.

Ujdonságok.

Szentes, 1895. február 14.

— **Személyi hír.** Vadnay Andor dr. főispán, több napi fentartózkodás után, a f. hó 12-én a délutáni vonattal Budapestről hazaérkezett Szentesre.

— **Emlékeztető.** Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága holnap délcéltől 10 órákor kezdi meg téli évnegyedes rendes közgyűlést a vármegyeház nagyertermében. A gyűlésen való megjelenésre ez úton is felhívjuk a törvényhatósági bizottság s ebben különösen a megyepárt tagjait.

— **Jóváhagyott költségvetés.** Csongrádvármegye 1895—96. évi közúti költségvetését, mely a múlt évi októberi megyegyűléstől terjesztett fel, a kereskedelemügyi minisztérium minden tételben jóváhagyta. A jóváhagyott költségvetés a f. hó 12-én érkezett le a minisztériumtól a vármegyéhez.

— **Új gyógyszerár a megyében.** A belügyminiszter Csongrád megadta a 3-ik gyógyszerár felállítására az engedélyt és az ezzel járó személyes jogot Nigrinyi Zoltán okl. gyógyszerész, vasvári helyi gyógyszerár-tulajdonosnak adományozta. Nigrinyi Zoltán, nehány év előtt közkezdveltségű tagja volt Szentes város társadalmának, mint a Dósa-féle gyógyszerár kezelője, később bérlejté s így csak örülni tudunk, hogy ismét vármegyénkbe származik át, melynek társadalmában benne rokonszenves, derék erőt nyer.

— **A Dugonics-társaságból.** Szeged város tudományos és szépirodalmi társasága, a Dugonics-Társasága, a f. hó 12-én tartott rendes évégi nagygyűlésében, a szépirodalmi osztályában üresedésben volt tagsági helyek egyikére lapunk társ-szerkesztőjét Bánfalvi Lajost választotta meg, ezzel akarván méltatni eddigi írói munkásságát.

— **Mulatság a szomszédban.** A mindszenti iparosok és kereskedők köre zártkörű táncmulatságot rendez a f. hó 17-én, a saját helyiségében, személyenként 60 kr. beléptídi mellett, melynek tisztajövedelmét jótékony célra fordítják. A mulatság kezdete, esti fél 8 órákor van. A rendezőség mindent elkölte a vigalom sikere érdekében, melyre sok vendéget várnak a vidékről és Szentesről is.

— **Ingyenes gyógyszerum.** Több alkalommal írtunk már a gyermekgyilkos difteritisz új, csudahatású orvos-szercéről, a vérsavóról, mely korszakalkotó találmánnyal egy Behring nevű német orvos tette halhatatlanná a nevét és kötelezte le maga iránt örök hála a az emberiség. Szentes város is szerzett be egy jó adagot e csudaszerből, mely ily úton, hatósági orvosi felügyelet és ellenőrzés mellett, mindenkinek — a szegényeknek díjtalanul — áll rendelkezésre, kiknek ajtaján a gyermekjótógató betegség réme betör. Most azonban a belügyminiszter körrendeletben értesít az összes törvényhatóságokat, hogy addig is, míg hazánkban a gyógyszerum-gyár létesülne, egy nagyobb szállítmány ily vérsavót rendelt meg a párisi P a s z t ő r-intézetből, mely a napokban megérkezik és melyet, megfelelő mennyiségben nyomban szét fognak küldeni a törvényhatóságoknak, hol a csudaszer a szegényeknek díjtalanul, a tehetőseknek pedig a beszerzési áron fog, vesztély esetén rendelkezésükre bocsátatni, természetesen, szintén orvosi ellenőrzés mellett. A belügyminiszter épp az iránt való jelentéstételre hívja fel körrendeletében a törvényhatóságokat; tudassák vele nyomban a szükségelt szérum mennyiségét, hogy a szétküldést ehez alkalmazhassa.

— **Felolvasó est.** Szép erkölcsi és anyagi sikerrel tartotta meg a szentesi katolikus olvasókör, a f. hó 10-én, a Kass-szállóban rendezett és tanulmányokkal összekötött felolvasó estélyét. A teremben fért volna ugyan el valamivel nagyobb hallgatóság is, de így is szép számmal gyülekeztek össze arra, hogy e külsőségben is konstatahassuk a teljes sikert. Az estélyt az iparos ifjak dalos-körének éneke nyitotta meg, mely Németh Elek karmester vezetéke alatt egyre izmosodik s melyben sok egészséges hangnagyon van. A derék dalosok előadását lelkesen megtapsolta a közönség, mely nem fukarkodott tetszése nyilvánításával a Török Sándor tanító által elég ügyesen előadott monológban sem, míg Széllí Nina kisszony kitűnő cimbalomjátéka és Kristó Nagy Antal erre következő éneke olyan frenetikusra növelte a tapsot, hogy mind a kettő kénytelen volt egy egy piészszel megoldani a műsorozatot. Hock János a humorról és annak miként való megnyilatkozásáról tartott felolvasást, többször derültséget kelte. De ha öszinték akarunk lenni, be kell vallanunk, hogy mi őtől, aki méltán áll a legszellemesebb emberek egyikének a hírében, mást, sokkalta jobb valamit vártunk. A daloskör éneke zárta be a műsorozatot, mely után a fiatalok tánca perdült, kedélyes, fészelen mulatozásban vigadván egész hajnal hasadáig.

— **Elmaradt esküdtetési tárgyalás.** A f. hó 11-én lett volna esküdtetési végtárgyalása, Szegeden, annak a sajtópernek, melyet Sólly a Gyula Csongrád községi főjegyző indított Hegyi Antal ottani plépanos és lapszerkesztő ellen, egy öt tisztviselői és egyéni becsületében is mélyen sértő hírlapi cikk miatt. A végtárgyalás azonban, mely elé nagy érdeklődéssel tekintett a közönség, mint értesülünk — elmaradt. Elmaradt pedig, az egyik csongrádi lap híre szerint — azért,

mert Hegyi Antal közben bocsánatot kért az általa oly kíméletlenül megtámadott és megsértett főjegyzőtől, mire Sólly a Gyula a panaszát visszavonta.

— **Hirtelen halál.** Kun Erzsébet IV. tized 198. sz. alatti, 59 éves lakos, tegnap reggelre viradón hirtelen elhalálozott. Bár huzamosabb ideje betegeskedett, de komolyabb baja nem látszott s ezért a hozzátartozói jelentést tettek a hirtelen jött halálesetről a rendőrségnek; mire a hatósági orvos szemle a halál okául szívzselhűdést konstatalt.

— **Vásár.** Karcagon a f. hó 25-én és 26-án lesz az idei téli országos vásár megtartva.

Henneberg-solyem eskü akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik fekete, fehér és színeseket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csilkos, kockázott, mintázottakat, damasztot s. t. b. (minlegy 240 különböző minőség és 2000 miniatúra) postaber és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: **Henneberg G. (68. k. úvart szállító) helység Gyula Zür. clubben.** Svájcsé émselt levelek 10 kros és levelező-lapokra 5 kros bályeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. (1)

Irodalom.

A Vasárnapi Ujság: február 10-iki száma 17 képpel s a következő tartalommal jelent: meg Gróf Kun Kocsárd. (Arcképpel és képpel: Gr. Kun Kocsárd lakása Algyógyon; A szásvárosi ház, a hol meghalt; A szásvárosi Kun-kollegium. Szinte G. rajza.) — Költemények: »Harangszó a pusztán» Kis-telek Edétől; »Felségemhez» Genetz Arvidtól, finnől fordította Bán Aladár. — »Emlékezetes farsangok» — »Egy kalandor nemzetség a XV. században.» — Történeti rajz. (Siorza Blanka Maria arcképpel.) Várnai Sándortól. — »A bocsánat-kérés.» (Dagnan-Bouveret festményével.) — »A falu rossz.» (Déry Kálmán festményével.) — »A kis-kartal csiillagda.» — »Baranyamegyéről.» Irta Bakxay Sandor. — »Japan katonák sirja Kóreában.» (Képpel) — »Canrobert tábornagy.» (Arcképpel) — »Zichy Mihály levele.» — »A khinai sajtó.» (Három csataképpel a japán-kinai háborúól, eredeti khinai rajzok után.) — »A régi magyar diák-életből.» (Képpel.) — »Szinház Jancsi és Juliska.» — Irodalom és művészet, Közintézetek és egy-letek, Sakkjáték, Képtalány, stb. rendes heti rovatok. — A »Vasárnapi Ujság regénytára» e héten Petelei István »Lobbanás az alkotmányban» című elbeszélések s Verne »Antifater mester csudalatos kalandjai» című regénynek folytatását közi, ez utóbbit a francia kiadás folytatásával.

Virágok panaszá.

A haragos kis »Veres szegfű» és a tövistelen, kedves »Vadrózsa» elmenének panasszal a »Csillagos éghéze», hogy im rajtuk nagy sérelem esett a »Szentes és Vidék»-ben.

Az a malkontens bálí tudósító hasábokra terjedő tárcacikkben számolt be a nevezett lapban a »szentesi jótékony nőegylet» f. hó 2-ki jelmezcs estélyéről és megette velük ezenközben azt a csúfot, hogy »Vadrózsa»-cskát átváltoztatta — mákvirágnak, »Veres szegfűt» — pipacsnak, a csillagos eget meg éppenséggel kifosztogatta magas diszéből és lehozta a földre — menyasszonynak.

Micsoda gyönyörűség — mákvirárag lehet az ilyen bálí tudósító, sugott össze a három kedves lányfej! Nem, ezt az önkény nem szabad eltűnni, tört ki belőlük nyomban a méltatlanság.

Meg kell szurkálni az ilyen vakmerőt — a rózsátövisével, elbódítani a szegfűmámoreos illatával és fejére gyűjteni a csillagos éghézes rettenetes haragját.

Rögvést, ahogy az édes bosszú e gon-

dolata megfogant a leány szivekben, hozzá is láttak a végrehajtásához és ennek köszönhetjük azt a leányos naivsággal írott s a mellett bájos, szellemes kis levélkét, melyet tegnap hozott címünkre Várárhelyről a posta és a melyet in egész terjedelmében közreadunk, hogy üdeségében mindenek gyönyörködjenek.

Tek. szerkesztőség!

Nem hallgathatjuk el, hogy a jelmezestélyről szóló referendában alapos tévedésekre bukkantunk. Ugyanis a vadrózsza mákvirágnak, a vörösszegfű pipacsnak, s a csillagos-égbolt menyasszonynak (!) deklarátot!... Lám! föltette magában a vadrózsa, hogy meghaduzolja egy estére — e közmondást: »Nincsen rózsza tövis nélkül, s ez egyszer is mákvirágnak nézik! Megérdemelné a t. referens úr, hogy sohase találkozzék semmiféle virággal, a nélkül, hogy a tövis is rögtön meg ne sebzéne!

Az elkenyezetett kerti — szegfű is tiltakozik a pipacs elnevezés ellen, ő ilyen közönséges teremtényekkel nem is szokott érintkezni sem, melyek csak libapásztorok kezébe valók játékszerű — A csillagos égbolt meg pláne villámokkal szeretné elborítani a tudósító fejt, a miért őt oly földi-lyéneket, menyasszonynak nézte, s bizony ködbeborult az a két, a ruháján ragyogónál fényesebb szemcsillag, mikor a referátud bánatosan nézte végig!

Ahoz, hogy menyasszonyt ábrázoljon, mi szükségére lett volna csillagokra?

Felkérjük már most a t. szerkesztőséget, itéljen maga: nem bosszantó dolog-e ez? S ha szintén úgy találja mint mi: szivekdedjé tért nyitni b. lapjában eme helyreigazító soroknak. Vasárhely, 1895. febr. 12.

Teljes tisztelettel:

Dudácsa.

Csillagos éy.

Vörös szegfű.

Mosván ártatlan kezünket, kiadtuk a kedves leánykák levélét s most már béli tudósítónkra bizzuk, hogy méltó haragukat megengedezve, magát — ha tudja — ügyesen kivágja a tévedése komoly következményei alól.

Sulyomvölgyi híres malom.

A lapunk vasárnapi számának ilyen című *Csarnok-karcolatára*, legnagyobb meglepetésünkre, a következő levelet kaptuk Sulyomvölgyről:

»Közt levelem 1895-be, február 13, Sulyomvölgyön.

Tisztelt újságíró urak!

Óvástam az újságjancra vasárnap a nászagos sápvári Sáp Ferenc ténstúr híres malomának a sorát; de nem úgy van ám ott a sor, ahogy leírták, — egészen másképen.

Mer én kint vótam most szombaton is örletni abba a malomba. Igaz, egy kis gyomorbeli bajom is vót, mondok: kítörbálom a fránya gépjecinek a hajtóerejét.

Hát ott kint láttam, hogy türelmetlenkednek a monárok, szidják, egyre szidják a Majoros Vilmos urat, amiér olyan sokáig gyün vissza, mikor pizt kell neki hozni a részükre a nászagos ténstúrtól.

Mondok nekik: »Soká lesz még este, hél ráérnek kikapni a heti fizetségét!

De — aszonygák, nem a heti bérrel van itt szó, hanem a mult fizetésük is bent van, hát levelet írtak a nászagos sápvári Sáp Ferenc ténstúrnak, adná ki mán a bértüket.

Mind azt panaszolja fel, hogy a nászagos ténstúr ujesztendő óta egy veszekedett vasat se fizetett nekik, családjuk van, hitelbe elnek, de kifogyott mán a hitel is, oda a böcsület.

Egyzer csak meglátja valaméjki, hogy gyün a Majoros úr. Kiszaladtak elejbe mind, mer hát csakugyan gyűnt is, oda is ért hamar.

Az ajtón belül elkiáltja magát: »Minden ember gyűjön be az irodába!

Be is mentek mind, én is bementem meg egy óriós cimborám. Hát ahogy bent vagyunk,

aszondja a Majoros úr, hogy ászondja: »Azt izeni a nászagos ténstúr, hogy emehet minden munkás, fél van monda mindnek.

»Helyés! Jó van a kiadózzák. »Eemégyünk, csak fizesse ki a bértünket!

Osztán ugyancsak osztogattak a nászagos ténstúrnak a cifra baka-még huszárdádat, akit mán nem is illik, hogy kiirjak.

Furcsa egy dolog vót ez, kérem. A Majoros úr aszonta, hogy mingyá lesz piz, csak leírja: kinek mi jár.

Bédiktálták szaporán, hogy siessen az írással, aztán hozza azt a pizt.

A Majoros úr osztán még-még eeszaladt, de hamar visszagyűnt. Mer a nászagos sápvári Sáp Ferék ténstúral az úton tanálkozott, ahogy mént kifelé szánkón a szőlőbőbe.

El is szaladt a szánkó a malom előtt. A nászagos ténstúr nem gyűnt bé, ami okosan vót kieszelve, mer bizony a cseléjei minnyájának lét vóna hozzá egy-két zokszava.

A Majoros úr, aki ott a híres malomban üzleti mindénés, osztán a nászagos ténstúr nevébe kijelentette, hogy minden munkásnak fél van monda, emehetnek, mer hogy hétfün új embérék lesznek a malomba.

»Nem bánjuk, csak minket fizessen ki, kajabáták a munkások; mer addig ide senki bé nem teszi a lábát.

No, vót osztán ott egyéb beszéd is. Nagyön furcsállottam a dógot, kivált, hogy tennap a nászagos ténstúr egy csitvárával tanáakoztam, aki aszonta, hogy még maig se kaptak ki a bértüket.

Csövátam vátig erre a fejemet, osztán, hogy haza értem, leírtam ezeket a tisztelt újságíró óriának, hogy lássák, hogy nem úgy van ám a sor a sujomvölgyi híres malomba, ahogy maguk megírták, hanem ahogy én a tulajdon két szeméjimmal, több öröstársajimmal láttam, osztég kezejimmal leírtam,

égy sujomvölgyi órlós.

Elszámolás.

A szentesi jótékony-növegyelet által 1895. febr. 2-án rendezett jelmezestélyen felülírtettek: A pozsonyi honvédi-önkéntesek 17 ft; özv. Székács Lajosné 8 ft 50 k. Stammer Sándorné, özv. Jurenák Ede né 5—5 ft; özv. Hankiss Károlyné, Bányai József 3.50—3.50 ft. Kiss Zsigmondné, Nagy Ferencné, Fekete Mártonné, özv. Cukor Adolfné, Hegedűs Sándorné 3—3 ft. Kass Józsefné, özv. Koller Andorné, Schlésinger Károlyné, Mátéffy Ferencné (dr.) Gaál Sándorné (jb.), Brankovics Sándor, Bozsay Pál, Kass Gusztávné, Kristó N. Imréné 2—2 ft. Diószegi József, Br. Maasburg Sándor 1.50—1.50 ft. Bolyó Kálmánné, Kovács József (dr.), Dobray Sándorné, Csics Antalné, Bánfalvi Lajosné, Tóth Árpádné 1—1 ft. Tóth Vilmá, Gööz Ilonka, N. N. Dósa Béláné, Németh Dezős, Borbás Sándor, Udényi Nándor, Gröber György, Dekány Béla 50—50 krt. Összesen 83 frtot, a melyel az összes bevétel 333.50 ft lett, s minthogy az összes kiadás 104.70 ft volt, a tiszta jövedelem 228.80 ft.

A kegyes felülírtetők és a buzgó rendezők fogadják az egytel hálás köszönetét.

Szentesen, 1895. febr. 9.

Szalay István,
növegy. pénzt.

KÖZGAZDASÁG. Magyar gazdák országos kongresszusa.

A magyar gazdaközösség s a gazdasági testületek körében már a mult év végén napirendre került egy országos gazdasággyűlés tartásának kérdése.

Az ügyet az Országos Magyar Gazdasági egyesület vette kezébe, s ma már az országos gazdakongresszus megtartása nem csak határozatta vált, hanem tervezete és szervezete is teljesen meg van állapítva. E szerint a gazdasággyűlés f. évi május hó 19, 20, 21, 22 és 23-ik napjain Budapesten fog megtartatni. Rendezik: a szövetségbe lépett gazdasági egyesületek végrehajtó bizottsága s az országos magyar gazdasági egyesület és a független gazdák e célra kiküldött bizottságai. Célja a kongresszusnak: mindazon köz és mezőgazdasági kérdéseknek beható tárgyalása, melyek a jelen gazdasági válság-

gal összefüggésben vannak s ez alapon oly határozatokra való jutás, melyek a válság enyhítésére a kormány-intézkedéseknek s társadalmi tevékenységnek útakat jelölnek ki.

A kongresszuson 5 szakosztály működik, ezek:

1. Mezőgazdasági és szakoktatásügyi.
2. Hitel, biztosítás és adóügyi.
3. Mezőgazdasági, politikai, és értékesítési.
4. Telepítés és kivándorlás, munkás és cselédügyi.
5. Gazdasági érdekképviseleti szakosztály.

Az elnöki tisztetek a magyar társadaim legkiválóbb férfival vannak betöltve. A szakosztályok bizottságokra vannak felosztva s minden bizottságnak legalább egy előadója van s az előadók száma több mint 30 hivatalos s nagyobbrészt országos ismert szakfőréből áll. A bizottságok keretében a tárgyalás alapjául felvett kérdések mélyen szétálgaznak a gazdasági élet minden ágába s oly behatóan s részletesen fogják foglalkoztatni a gazdasággyűlést a mezőgazdasági ügyekkel, a mint ez még egy kongresszuson sem történt.

A kongresszus tagja lehet, a ki valamely gazdasági testületnek f. évi január 31-ig tagja volt, vagy akit az igazoló bizottság felvesz. Tagok az ülésen tanácskozási és szavazati joggal bírnak, a kongresszus összes kiadványait ingyen kapják s a tagok részére kieszakendő kedvezményekre igényt tarthatnak.

Tagsági díj 3 frt, jelentkezhetni tagul a III. országos gazdakongresszus titkárságánál (Budapest, Köztelek).

Ugyanaz a kongresszus tervezetét is készséggel megküldi az érdeklődőknek, ha ez iránt egy levelező lapon hozza fordulnak.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mátéffy Ferenc
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Dósa M. Gábor

mezéskalácsos üzletében egy jó házból való fiú tanonczul azonnal fölvetetik. (IV. tized 26. szám alatt.)

186/v. 1895. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósig 1894. évi 9078 és 9081 számú végzése következtében Kiss Zsigmond szentesi ügyvéd által képviselt *Szegegyi tukarékpenztár* javára *Wainstein Mór és neje, Bihari György és Muzsik János* ellen 380 ft s jar. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt, és 450 ft-ra becsült és Muzsik János szegvári lakosnál összeírt lovak és kocsiállók álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. bíróság 303/1895. számú végzése tolytán 78 ft 56 krt. tökéhatalké követelés, eddig összesen 10 ft 73 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig Szegváron a község házánál leendő esküvőzésre 1895. évi február hó 16-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitéve-tik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénz-fizetés mellett, a legtöbb ígérőnek becsaron alul is elfognak adatni.

Kelt Szentesen, 1895. évi január hó 29.

VÉGH SÁNDOR,
kir. bírósági végrehajtó.

Zenélő sétatápálca,

elegáns pálca, ércgombbal, melyen mindenki legott oljásztathja a legszébb dalokat. Ujdonság! Igén szép házi zenének vagy kirándulásoknál. Darabja csak 2 ft, utánvéttel, vagy az összeg előleges betelődése mellett. Postabélyegeket készpénzzel fogadok el.

Kirberg O., Düsseldorfban a Rajna mellett.